

การบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1

The Academic Administration of the Saket City School Network under
the Office of Primary Education Service, Roi Et Area 1

นงคราญ ดวงอนันท์¹

Nongkran Daunganon

รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมย์ไธสง²

Assoc. Prof. Dr.Suthep Maythaisong

ดร.กุศล ศรีสารคาม³

Dr.Kuson Srisarakham

ทำวิจัยเมื่อ 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาระดับการดำเนินการตามความคิดเห็นของครู และบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินการตามความคิดเห็นของครู และบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการดำเนินการตามความคิดเห็นของครู และบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ครู และบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต ปีการศึกษา 2560 จำนวน 145 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ค่า t-test ค่า F-test (One – way ANOVA) และวิเคราะห์เพื่อหาความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Bonferroni ผลการวิจัย พบว่า

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต ร้อยเอ็ด.

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต ร้อยเอ็ด.

³ พร.ด. (การบริหารการศึกษา). ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ร้อยเอ็ด.

1) ระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการบริหารการเรียนการสอน ด้านการบริหาร การประเมินผลการเรียน และด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.23, 3.97, 3.83 และ 3.99 ตามลำดับ

2) ค่าเฉลี่ยระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำแนกตามเพศ ด้านหลักสูตร และโดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารการเรียนการสอน ด้านการบริหารการประเมินผลการเรียน และด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ไม่แตกต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์การ ทำงานต่างกันมีระดับค่าเฉลี่ยด้านหลักสูตร ด้านการบริหาร การประเมินผล การเรียน ด้านการบริหารระบบ ข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ และโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการบริหารการเรียนการสอน แตก ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูง กว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 7-15 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

3) ผลการศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ด้านการบริหารหลักสูตร ครูมีข้อเสนอแนะคือ ควรมีการ วิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้อย่างเป็น รูปธรรม และครูควรศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรก่อนการจัดการเรียนการสอน ด้านการ บริหารการเรียนการสอน ครูมีข้อเสนอแนะ คือ ในการจัดการเรียน การสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โรงเรียนควรจัดหาสื่อ/นวัตกรรมที่มีคุณภาพ รวมทั้งวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการ เรียนการสอน ด้านการบริหารการประเมินผลการเรียน ครูมีข้อเสนอ คือ โรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกตควร มีข้อสอบที่ผ่านการหาคุณภาพทุกสาระการเรียนรู้ และจัดทำคลังข้อสอบทุกสาระการเรียนรู้ โดยจัดเก็บใน รูปของไฟล์ข้อมูลเพื่อความสะดวกในการนำไปใช้ และปรับปรุงข้อสอบให้เหมาะสมกับความสามารถของ นักเรียนในแต่ละโรงเรียน และด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ครูมีข้อเสนอแนะ คือ โรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต ควรมีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียน ครู และผู้ปกครอง รวมทั้งข้อมูลอื่นๆ และ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารต่างๆ ระหว่างโรงเรียน หน่วยงานในสังกัดและนอกสังกัด เพื่อความสะดวก รวดเร็ว และถูกต้องในการบริหารจัดการงานวิชาการ

คำสำคัญ : 1. การบริหารงานวิชาการ 2. โรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต

ABSTRACT

The purposes of this thematic paper were : 1) to study the academic adminis trations of the so-called school network, 2) to draw comparisons between the same school network's academic administrations and demographic variables of respondents' genders and working experiences, 3) to examine their suggestions for enhancing its academic administrations. The sampling groups of correspondents comprised teachers and

educational personnel in the target school network in the academic year of B.E. 2563, numbering 145 respondents. The tool used for conducting the research was the questionnaire with the content reliability ranging from 0.67 to 1.00. and the reliability at 0.93. Data were processed using the software package to find frequencies, means, standard deviations, t-tests, F-tests (One – way ANOVA), and pair differences through Bonferroni’s method.

Results of conducting the research have found the following findings:

1) Levels of the school network’s academic administrations have had their means at 4.23, 3.97, 3.83 and 3.99 respectively in aspects of curriculum administration, instructional administration, learning achievement assessment administration, data system and academic information administration.

2) Levels of means for its academic administrations relative to demographic variables of their genders and working experiences in the curriculum administration have found striking differences in the overall aspect with the statistical significance level at .05, whereas remaining aspects have proven similar. With regard to their different working experiences, means have been exactly the same in the overall aspect of its academic administrations. In contrast, instructional administrations have varied with the statistical significance level at .05. Meanwhile, means of working experiences of teachers aged more than fifteen years have been higher than those from 7 to 14 years, with the statistical significance level at .05. As for other pairs, they are of no differences.

3) Results of studying teachers’ suggestions for boosting the school network’s academic administrations are the following: Curriculum administrations, there should have analyzed curricula, learning standards and indicators so as to be used as concrete guidelines on learning managements. Teachers should also study main essence and learning standards prior to learning managements. Instructional administration, schools should provide instructional media/high quality innovation, including materials, accessories and state of the art technologies for holding instructional activities so that they definitely yield the highest effective teaching. learning achievement assessment administration, schools in its target school network should have exam papers of every core subject passing quality assurance. All schools in the target network should have their own exam paper bank for every core subject drawn up by storing them in the form of computer files for uses at one’s disposal. In addition, schools should redeem exam papers appropriate for their students’ abilities in each school. Data system and academic information administration, schools in the target network should have kept students’, teachers’, and student guardians’ data, including other necessary records. They should also exchange data among schools, inside entities

and outsourcing ones for the sake of convenient, rapid and correct managements of the academic administrations.

Keyword : 1. Academic Administrations 2. The Saket City School network

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ทำการวิจัย

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) มุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีคุณภาพโดยมีเป้าหมายหลักสามประการ คือ 1) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย 2) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม โดยกำหนดประเด็นสำคัญของระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่ต้องการปฏิรูปอย่างเร่งด่วนได้ 4 ประการหลัก ได้แก่ 1) พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ให้มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ตั้งแต่ปฐมวัย สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต 2) พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ สามารถพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง 3) พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และ แหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ 4) พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ มุ่งเน้นการกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชนและทุกภาคส่วน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553, หน้า 13-33)

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนและสังคม กล่าวคือ คนไทยในอนาคตต้องเป็นคน ที่มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี มีคุณธรรม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคมมีวิจรรย์ญาณที่ดี เป็นคน ที่มีคุณภาพเข้าสู่ความเป็นมาตรฐานสากล (พูนสุข อุตม, 2553, หน้า 60-62) การบริหารงานวิชาการของผู้ บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน โดยวิเคราะห์และสังเคราะห์มาตรฐานการศึกษาระดับการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนด สะท้อนให้เห็นถึงอัตลักษณ์และ มาตรการส่งเสริมของโรงเรียนที่เด่นชัด ซึ่งได้กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของทุกมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ให้มีการดำเนินงานกิจกรรมโครงการ เพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาศึกษาให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โรงเรียนในเครือข่ายได้นำกรอบแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาปีงบประมาณ 2558 – 2561 และสารสนเทศ ที่เป็นปัจจุบันมาสู่การปฏิบัติ โดยการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา นโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งโรงเรียนในเครือข่าย ได้ปรับเปลี่ยนการทำแผนปฏิบัติการประจำปีจาก ปีงบประมาณเป็นแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งมี การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นปีการศึกษา โดยกำหนดกิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษา มีการใช้งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และเวลาอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาทุกกิจกรรม กำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน และแผนการตรวจติดตามการดำเนินงานที่ชัดเจน

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำสูงสุดของโรงเรียนต้องเป็นบุคคลที่มีความเป็นผู้นำทางการศึกษา คือ มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถและให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการมากกว่างานอื่นๆ เพราะ

การพัฒนางานวิชาการจะเกิดผลโดยตรงกับนักเรียน ผู้วิจัย ได้ทำการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยใช้ขอบข่ายการบริหารงานของ กรมการศึกษาระดับประถมศึกษา (2545, หน้า 9-17) ที่ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการไว้ 9 ประการ คือ 1) การบริหารหลักสูตร 2) การบริหารการเรียนการสอน 3) การบริหารการประเมินผลการเรียน 4) การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา 5) การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ 6) การบริหารการวิจัยและพัฒนา 7) การบริหารโครงการทางวิชาการอื่นๆ 8) การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ และ 9) การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา พบว่า ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการที่นำมาประยุกต์ จำนวน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารหลักสูตร 2) ด้านการบริหารการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารการประเมินผลการเรียน 4) ด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยคาดหวังว่าผลของการวิจัยจะเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือข่าย รวมทั้งจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารระดับสูง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับการดำเนินการตามความคิดเห็นของครู และบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินการตามความคิดเห็นของครู และบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน

2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการดำเนินการตามความคิดเห็นของครู และบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 แตกต่างกัน

3.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 แตกต่างกัน

4. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

4.1 ได้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับนำไปวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

4.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ สามารถนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ ไปกำหนดเป็นแนวทางการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น

4.3 นำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการ บริหารงานวิชาการ

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การดำเนินการตามความคิดเห็นของครู และบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหาร งานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 กลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ครู และบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต ปีการ ศึกษา 2560 จำนวน 145 คน และกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) อย่างเป็นสัดส่วนและการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัย เป็นแบบสอบถาม มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 145-146) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความ แตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ค่า t-test ค่า F-test (One – way ANOVA) และวิเคราะห์เพื่อหาความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Bonferroni

6. ผลการวิจัย

6.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า 1) ระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่าย เมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ด้านการบริหารหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 4.07 ถึง 4.36 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.23 ซึ่งอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการ บริหารงานวิชาการ โรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ด้านการบริหารการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.80 ถึง 4.14 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ย รวมเท่ากับ 3.97 ซึ่งอยู่ในระดับมาก 3) ระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ด้านการบริหารการประเมินผลการเรียน มีค่าเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 3.59 ถึง 4.10 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.83 ซึ่งอยู่ในระดับมาก และ 4) ระดับ การบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.74 ถึง 4.25 อยู่ใน ระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.99 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

6.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอัยยธิด เขต 1 พบว่า

6.2.1 ค่าเฉลี่ยระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอัยยธิด เขต 1 จำแนกตามเพศชายและเพศหญิง ด้านหลักสูตร และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารการเรียนการสอน ด้านการบริหารการประเมินผลการเรียน และด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

6.2.2 ค่าเฉลี่ยระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอัยยธิด เขต 1 ของครูที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 7 ปี 7-15 ปี และ มากกว่า 15 ปี ด้านหลักสูตร ด้านการบริหาร การประเมินผลการเรียน ด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ และโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการบริหารการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 7-15 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

6.3 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่าย เมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอัยยธิด เขต 1 พบว่า 1)ด้านการบริหารหลักสูตร ครูมีข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้ 1.1) ควรมีการวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม 1.2) ครูควรศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรก่อนการจัดการเรียนการสอน 2)ด้านการบริหารการเรียนการสอน ครูมีข้อเสนอแนะสรุปได้ว่า ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดโรงเรียนควรจัดหาสื่อ/นวัตกรรมที่มีคุณภาพ รวมทั้งวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารการประเมินผลการเรียน ครูมีข้อเสนอแนะสรุปได้ว่า โรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกตควรมีข้อสอบที่ผ่านการหาคุณภาพทุกสาระการเรียนรู้ และจัดทำคลังข้อสอบทุกสาระการเรียนรู้ โดยจัดเก็บในรูปแบบของไฟล์ข้อมูลเพื่อความสะดวกในการนำไปใช้ และปรับปรุงข้อสอบได้ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนในแต่ละโรงเรียน และ 4) ด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ครูมีข้อเสนอแนะสรุปได้ว่า โรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกตควรมีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียน ครู และผู้ปกครอง รวมทั้งข้อมูลอื่นๆ และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารต่างๆ ระหว่างโรงเรียน หน่วยงานในสังกัดและนอกสังกัด เพื่อความสะดวก รวดเร็ว และถูกต้องในการบริหารจัดการงานวิชาการ

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอัยยธิด เขต 1

7.1.1 ระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอัยยธิด เขต 1 ด้านการบริหารหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.07 ถึง 4.36 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.23 ซึ่งอยู่ในระดับมาก อาจสืบเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาได้เห็นความสำคัญของหลักสูตรซึ่งเป็นกรอบแนวทางในการจัดประสบการณ์ ในการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังที่ กมล

ภูประเสริฐ (2545, หน้า 9) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารหลักสูตร เป็นการทำให้มีการดำเนินงานในการวิเคราะห์ หลักสูตรแกนกลาง ระดับประเทศ กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของ มานิตา สุทธิหา (2556, หน้า 98) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาหลักสูตรการศึกษา โดยรวมและรายละเอียดทุกรายการอยู่ในระดับมาก ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รองลงมามีส่วนร่วมในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาการจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับ ภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

7.1.2 ระดับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ด้านการบริหารการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.80 ถึง 4.14 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.97 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ที่ผลการวิจัยเป็นดังนี้อาจสืบเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกตได้ให้ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร และการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544, หน้า 63) กล่าวว่า การจัดทำดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ได้แก่การจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียนการจัดครู เข้าสอน การจัดแบบเรียน การปรับปรุงการเรียนการสอน บันทึกรายการเรียน และการจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการ จัดสิ่งอำนวยความสะดวก และการส่งเสริมการจัดหลักสูตร และโปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ การดำเนินงานให้ความช่วยเหลือชี้แนะ และร่วมมือกับบุคลากรทางการศึกษา จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภานุรัตน์ นันตา (2556, หน้า 90) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัย พบว่า การจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้าน ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ระดับแรกคือ ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูมีการพัฒนาปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ผู้บริหารอธิบายชี้แจงและกระตุ้นให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และบริหารจัดการให้มีการนำเสนอเทคนิคหรือวิธีการสอนแบบใหม่ให้กับครูและเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ข้อที่มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับบุคลากรนอกสมาคมและมูลนิธิต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

7.1.3 ระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ด้านการบริหารการประเมินผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.59 ถึง 4.10 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.83 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ที่ผลการวิจัยเป็นดังนี้อาจสืบเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกตได้ให้ความสำคัญต่อการประเมินผลการเรียนของนักเรียน ส่งเสริมให้มีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรชาติ วรรณชัย (2558, หน้า 6) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหาร

งานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายที่ 3 อำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนเป็นการประเมินผลตามคู่มือ การประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เทคนิคการวัดผลและประเมินผล การสร้างเครื่องมือการวัดผลและการประเมินผลในกลุ่มสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ การวิเคราะห์ผลและการจัดทำข้อมูลสารสนเทศการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

7.1.4 ระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอัยยธิด เขต 1 ด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 33.74 ถึง 4.25 อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.99 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ที่ผลการวิจัยเป็นดังนี้อาจสืบเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกตได้เห็นความสำคัญต่อการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ เพราะในปัจจุบันเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร องค์กรใดที่มีข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้องเที่ยงตรง สามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการได้ตลอดเวลา องค์กรนั้นจะเป็นผู้นำในการบริหาร การเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ กมล ภูประเสริฐ (2545, หน้า 9-17) กล่าวว่า การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ เป็นการจัดให้มีการดำเนินงานในการกำหนดข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ของงานบริหารทั้งหมดที่จะต้องจัดเก็บร่วมกันตลอดภาคเรียน ตลอดปีการศึกษา กำหนดเวลาในการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ ดูแลส่งเสริมการจัดเก็บข้อมูล สารสนเทศให้ตรงกับสิ่งที่กำหนด นำข้อมูลไปใช้ประกอบการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอัยยธิด เขต 1

ค่าเฉลี่ยระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอัยยธิด เขต 1 จำแนกตามเพศ ด้านการบริหารหลักสูตร และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารการเรียนการสอน ด้านการบริหารการประเมินผลการเรียน และด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการไม่แตกต่างกัน และค่าเฉลี่ยระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอัยยธิด เขต 1 ของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการบริหาร การประเมินผลการเรียน ด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ และโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการบริหารการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 7-15 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกันที่ผลการวิจัยเป็นดังนี้อาจสืบเนื่องมาจากครูในโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต ที่ปฏิบัติงานด้านหลักสูตรของสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ได้มองเห็นแนวทางในการดำเนินการ ด้านหลักสูตรของสถานศึกษาจึงทำให้ค่าเฉลี่ยระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตรสูงกว่าครูเพศหญิง (ค่าเฉลี่ยระดับการบริหารงานวิชาการเพศชาย เท่ากับ 4.38 เพศหญิง เท่ากับ 4.12) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุรัตน์ นันตา (2556, หน้า 90) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหาร

งานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงรายระดับการ และโดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

8.1.1 ด้านการบริหารหลักสูตร ครูควรมีการวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม และครูควรศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรก่อนการจัดการเรียนการสอน

8.1.2 ด้านการบริหารการเรียนการสอน ครูควรจัดหาสื่อ/นวัตกรรมที่มีคุณภาพ รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

8.1.3 ด้านการบริหารการประเมินผลการเรียน โรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกตควรมีข้อสอบที่ผ่านการหาคุณภาพทุกสาระการเรียนรู้ และจัดทำคลังข้อสอบทุกสาระการเรียนรู้ โดยจัดเก็บในรูปของไฟล์ข้อมูลเพื่อความสะดวกในการนำไปใช้ และปรับปรุงข้อสอบได้ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนในแต่ละโรงเรียน

8.1.4 ด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ โรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกตควรมีการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างโรงเรียน หน่วยงานในสังกัดและนอกสังกัด เพื่อความสะดวก รวดเร็ว และถูกต้องในการบริหารจัดการงานวิชาการ และควรจัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียนในเครือข่ายเพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นปัจจุบันให้สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

8.2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

8.2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ

8.2.3 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ

9. เอกสารอ้างอิง

กมล ภูประเสริฐ. (2545). การบริการวิชาการในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เมธีทิปส์.
บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2542). หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพมหานคร.
พูนสุข อุดม. (2553). ครูผู้สอน : การจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สสวท.

- ภานุรัตน์ นันดา. (2556). **ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย.** ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- มานิตา สุทธิหา. (2556). **การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูใน โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1.** การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วีระชาติ วรรณชัย. (2558). **ความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถาน ศึกษา กลุ่มเครือข่ายที่ 3 อำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1.** ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนคร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). **แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552-2559.** กรุงเทพฯ : บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.

10. คำขอบคุณ

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมย์ไธสง อาจารย์ที่ปรึกษาหลักสารนิพนธ์ และดร.กุศล ศรีสารคาม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมสารนิพนธ์ที่กรุณาถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆด้วยความเอาใจใส่ ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณครูสมศักดิ์ สิงห์ยะบุศย์ รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแดงโนนสว่าง คุณครูวนิดา ไชยมี และคุณครูมยุรา ศรีส่อง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านแดงโนนสว่างที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญและช่วยตรวจสอบเนื้อหาและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจนทำให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อยและประสบผลสำเร็จ

ขอขอบพระคุณคณะครูผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกตทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยช่วยให้การศึกษการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอบูชาพระคุณบิดามารดาและบูรพาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา อบรมสั่งสอนทำให้มีสติปัญญา และคุณธรรมเครื่องขึ้นนำความสำเร็จส่งผลให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตและความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน